

RAPPORT

PROGNOS FÖR ÄLDRES BEHOV AV BOSTÄDER 2016-2030

2015-12-07
Lotta Nordkvist
ÄLN 2015/270-739

Ärendet

Äldrenämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden samt ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer med service och omvårdnad för äldre personer i behov av särskilt stöd.

Det finns ett brett utbud av särskilda boenden för äldre med stor valfrihet och hög kvalitet i Nacka. Idag bor cirka 650 Nackabor i särskilt boende för äldre men behovet av platser varierar mycket över tid. De personer som flyttar till särskilt boende idag har en snittålder på 85 år och ett omfattande behov av omvårdnad.

Prognosen för äldrenämndens behov av bostäder ligger till grund för den fortsatta planeringen av bostäder för äldre och ger en bild över det kommande behovet av bostäder till år 2030.

Nacka kommun står inför en stor utmaning under de kommande åren. Behovet av bostäder för äldre kommer att öka markant.

Arbetet med nya detaljplaner måste ta hänsyn till prognosen och möjliggöra att fler särskilda boenden för äldre byggs. Det är också av största vikt att i samverkan med andra nämnder, presumtiva fastighetsägare och verksamhetsanordnare medverka till att utveckla nya boenden.

Ett särskilt boende för äldre kan med fördel placeras nära kommunikationer, service, handel, i anslutning till en park, ett torg, eller grönområde. Boendet kan lokaliseras tillsammans med en förskola, skola, ungdomsbostäder eller kulturverksamhet. Ett samnyttjande av lokaler främjar social hållbarhet och ger ekonomiska fördelar.

Befolkningsmängden kommer att öka från ca 98 000 till cirka 140 000 år 2030 om det planerade bostadsbyggandet genomförs. Det är svårt att bedöma hur denna utveckling kommer att påverka behovet av bostäder för äldre. Befolkningsstillväxten har sannolikt ett ganska svagt samband med de ökade behoven. Rapporten gör ett försök att ge en ram för en möjlig behovsökning utifrån demografin.

Befintliga särskilda boenden i kommunen

I Nacka finns fem boenden i kommunal regi.

Nacka Seniorcenter, Ektorp	116 platser
Nacka Seniorcenter Sofiero, Björknäs	40 platser
Nacka Seniorcenter Talliden, Finntorp	46 platser
Nacka Seniorcenter, Älta	21 platser
Nacka Seniorcenter Sjötäppan, Saltsjöbaden	62 platser

Totalt antal platser 285

I Nacka finns sju boenden i privat regi.

Danvikshem, Sicklaön	174 platser, Stiftelsen Danviks hospital
Saltsjöbadens Sjukhus, Saltsjöbaden	60 platser, Vardaga AB
Lillängen, Sicklaön	45 platser, Vardaga AB
Sarvträsk äldreboende, Orminge	38 platser, Aleris Omsorg AB
Gammeluddshemmet, Lännersta	28 platser, Familjeägt AB
Båthöjden Plaza, Fisksätra	47 platser, Aleris AB
Kungshamn, Norra Skuru	54 platser, Attendo Omsorg AB

Totalt antal platser 446

Totalt antal platser i kommunen 731

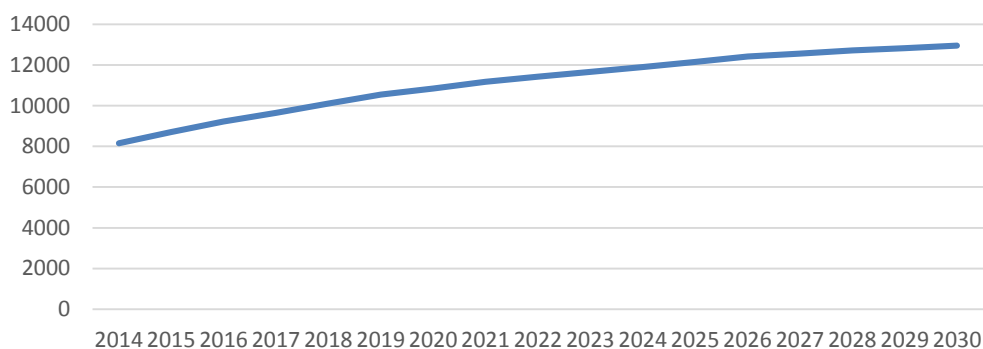
Av det totala antalet platser i kommunen är idag 600 kunder Nackabor, de övriga platserna är belagda av personer från andra kommuner. Ett 50-tal personer från Nacka bor i andra kommuner.

Demografiskt tryck på boenden för äldre personer

Befolkningsprognosen visar att antalet äldre personer kommer att öka markant under de kommande fjorton åren. Ökningen beror i huvudsak inte på en hög inflyttning utan på att den stora gruppen födda på 40-talet kan komma att behöva särskilda boendeformer.

Den största ökningen av äldre personer sker under de närmsta åren bland de ”yngre äldre” med cirka 400-500 personer per år. Från 2020 avtar ökningen men den fortsätter under hela perioden. Bilden nedan visar utvecklingen av personer 70-84 år fram till 2030.

Antal personer 70-84 år

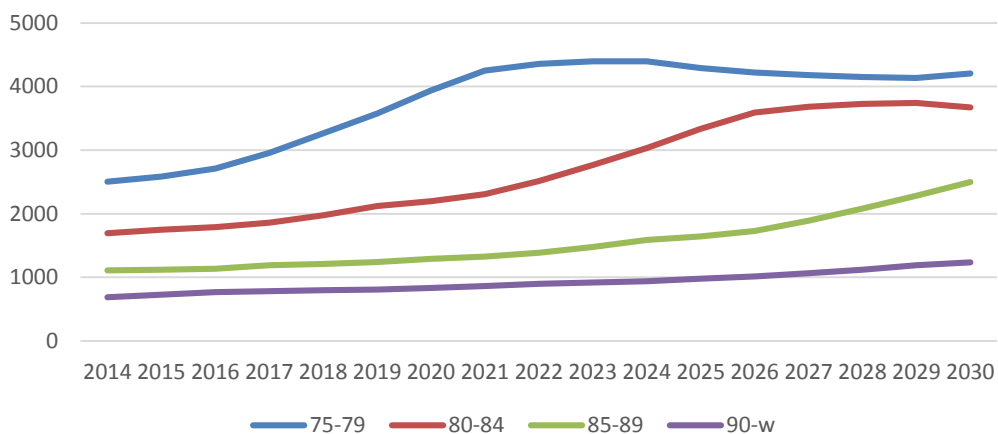

I beslutet för äldrenämndens mål och budget för 2016-2018 föreslår nämnden att kommunstyrelsen ”uppdrar åt Äldrenämnden, i samverkan med planprocessen och fastighetsprocessen, att under 2016 ta fram en strategi som leder till att det byggs och utvecklas Trygghetsboenden med olika upplåtelseformer i flera delar av Nacka”.

Ökning i äldre åldersgrupper

Under den senare delen av perioden börjar ökningen ske i de äldre åldersgrupperna och det är då som ökningen av behovet av platser i särskilt boende sannolikt kommer att tillta.

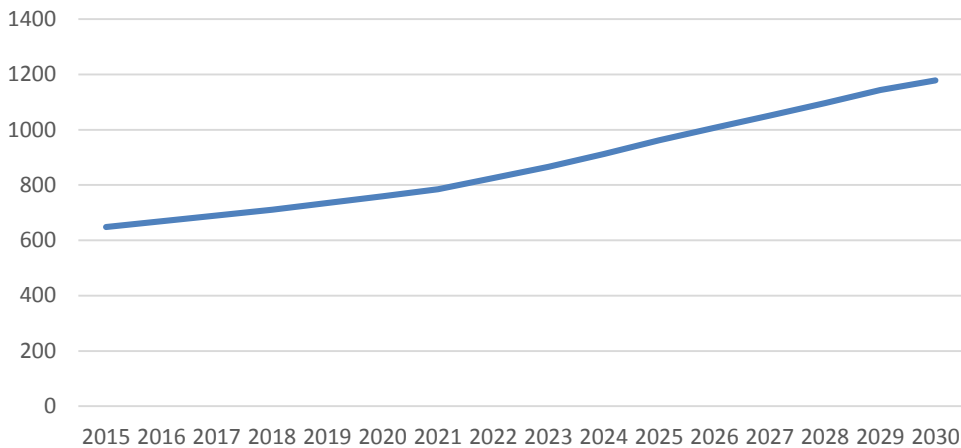
Ökning av antalet äldre

År 2015 bor ungefär 650 Nackabor i särskilda boenden för äldre vilket är 4 % av befolkningen 65 år och äldre. Nedan visar åldersfördelningen.

	Antal personer i särskilt boende 2015	Antal personer totalt i åldersgruppen (2015, prel.)
65-79 år	135	1 %
80-89 år	290	10 %
90 + år	225	31 %

Används fördelningen ovan av andelen personer i särskilt boende i olika åldersgrupper kan behovet av antal platser i särskilt boende framöver uppskattas. Det finns dock en mängd faktorer såsom utveckling av äldres hälsa, ändrad lagstiftning, flyttmönster och ersättning som kan komma att påverka behovsutvecklingen. Inför budget år 2017 ska en översyn av ersättningsnivåerna på särskilt boende genomföras. Nacka har idag differentierade ersättningsnivåer för särskilt boende medan Stockholm stad har infört en enhetlig nivå oavsett omsorgsbehov. Det finns en risk att anordnare prioriterar Stockholmskunder framför Nackakunder.

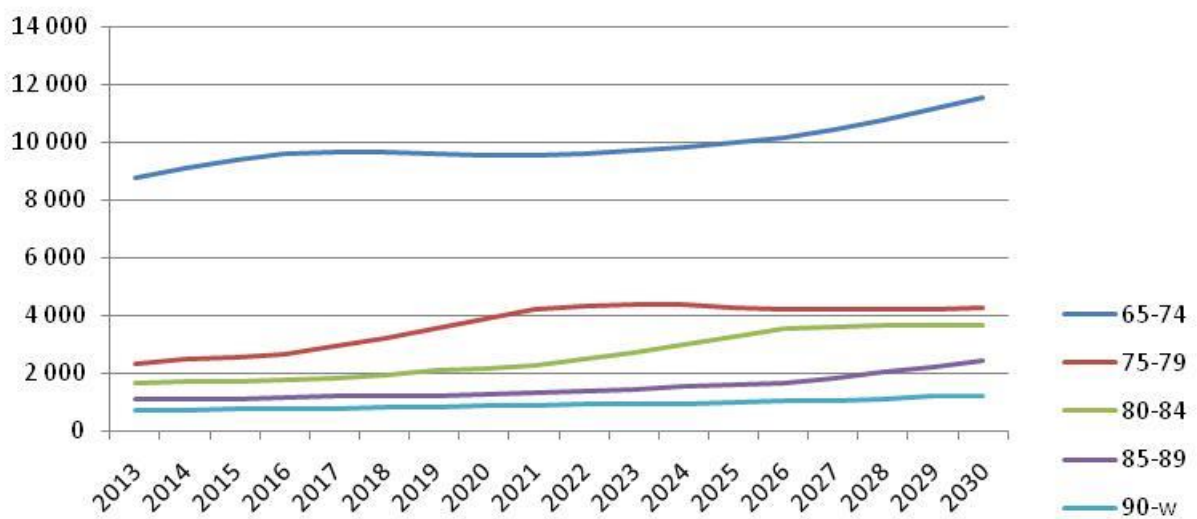
För att uppskatta det kommande behovet av platser har tabellen med procentsatser kopplats till befolkningsprognosen för motsvarande åldersgrupper.

Det demografiska trycket kommer att innebära en kraftig ökning av platsbehovet i särskilt boende för äldre. Under de närmaste fem åren beräknas behovet av platser att öka med drygt 20 per år och därefter med ytterligare minst 40 platser per år, vilket skulle kunna innebära nästan en fördubbling av platsbehovet t o m 2030.

T o m november har 32 personer från andra kommuner beviljats boende i Nacka, varav hälften från andra kommuner i länet. Det är inte möjligt att förutspå hur inflyttningen kommer att påverka behovet av platser. Uppgifter om hur många Nackabor som beviljats särskilt boende i andra kommuner finns inte att tillgå.

Anordnarna garanteras inte ett visst antal platser av Nacka kommun utan beläggningen är helt baserad på de val kunden gör. Det innebär att anordnarna även säljer platser till andra kommuner.

Nedan visas befolkningsprognosen i olika åldersgrupper.

Det är främst i de äldre åldersgrupperna som behovet av särskilt boende kan komma att behövas.

Pågående planering av särskilda boenden

Under den närmsta treårsperioden kommer fyra särskilda boenden att vara klara för inflyttning.

- Tollare 72 platser, första kvartalet 2016
- Ältadalen 54 platser, första kvartalet 2018
- Graninge 54 platser, 2018
- Danvikshem 30 platser, utbyggnad med möjlighet till ytterligare 30 platser
- Sarvträsk 18 platser, utbyggnad

Ansökan om planbesked har beviljats för särskilt boende i Hästhagen och Hasseludden. Planerna beräknas kunna antas i slutet av 2018.

I kommande planer finns boenden i Orminge centrum, Älta centrum, Centrala Nacka, Saltsjöbadens centrum, Planiaområdet och Fisksätra med i planeringen, oklart när planerna kommer att antas.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*